

STOP de **bloeding** red een leven®

In samenwerking met:

Beste eerstehulpverleners,

Zoals je hebt kunnen lezen in de nieuwsbrieven is per 1-1-2021 "stop de bloeding red een leven" een onderdeel geworden van het Diploma Eerste Hulp. Om te kunnen hercertificeren of een diploma te behalen moet je deze module gevolgd hebben. Als eerste hulpverleners kunnen wij wel in een situatie terecht komen waarin wij hiermee worden geconfronteerd.

Elke seconde telt.

Omstanders en niet-medische hulpverleners kunnen de overlevingskansen van slachtoffers van (bom) aanslagen en grote ongelukken aanzienlijk verhogen. Door ernstig bloedverlies meteen adequaat te stelpen, worden levens gered.

Dus eerste hulp door omstanders in afwachting van professionele hulp.

Het is niet ondenkbaar dat in de toekomst Nederland wordt getroffen door een (bom)aanslag of massale schietpartij, nu dit soort aanslagen steeds vaker voorkomen in West-Europa. De terreurdreiging is, ook in Nederland, onverminderd hoog. De verwondingen tijdens een aanslag gaan meestal gepaard met levensbedreigend bloedverlies, waardoor de overlevingskansen van slachtoffers snel afnemen naarmate de tijd verstrijkt.

Het bloed is eigenlijk de levensader van ons lichaam, een aan- en afvoer systeem zuurstof, koolzuurgas (CO₂), bouw- en afvalstoffen, energie(warmte) transport, etc. Vandaar dat hevig bloedverlies een levensbedreigend letsel is. Zeker als je moet reanimeren is het goed vooraf een controle gedaan te hebben op bloedverlies en dit te stoppen.

Bij ernstig slagaderlijke bloedingen kan een slachtoffer in 3-5 minuten verbloeden en overlijden.

Elke seconde telt.

Weet je het nog, wat was ook alweer het eerste wat we moesten doen bij een hevige bloeding?

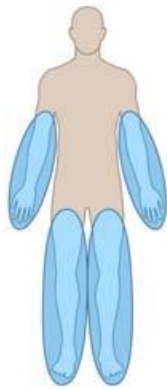
DIRECT DRUK OP DE WOND UITOEFENEN!

Dit kan door de hulpverlener als door het slachtoffer zelf. Voorts leggen we een snelverband aan en mogelijk nog een ideaalzachtel (hard voorwerp op de wond, voor extra druk) er overheen. Ook kunnen we gebruik maken van een traumazachtel, direct naar druk op de wond. Hierna zouden we verder kunnen maar houden oog op het slachtoffer i.v.m. **SHOCK**. Zie Dondersteentje-Weetje nr. 14, 1-8-2021.

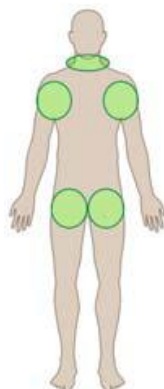
Principes van hulp.

- zorg voor je eigen veiligheid
- het "stop-de-bloeding **ABC**"
- **A**: ALARMEREN > bel 112
- **B**: BLOEDING > vind de bloedingsplaats
- **C**: COMPRESSIE > geef druk op de bloeding, door;
  - directe druk op de wond met twee handen en een (schone) doek **OF**
  - gebruik een tourniquet **OF**
  - stop de wond op met gaas of schone doek en geef druk met beide handen!

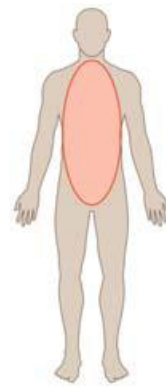
Fatale Bloedingsplaatsen.

Armen en Benen

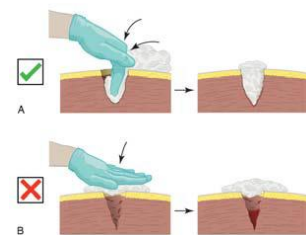
Hals, Oksels en Lies.

Borstkas en Buik.

In bovenstaande afbeeldingen worden de fatale plaatsen waar gecontroleerd dient te worden op eventuele hevige bloedingen. Denk aan de benaderingsprocedure van een slachtoffer waarin we aandacht moeten hebben voor ernstig bloedverlies wat als eerste gestopt moet worden.

Hulpmiddelen.

Op de eerste afbeelding staat een pakket voor het stoppen van een ernstige bloeding met onder andere hemostatische gazen, tourniquet (oranje) en een zgn flow chart. Afbeelding 2 laat een tourniquet (zwart) zien in gebruik bij politie en defensie. Oefen tourniquets zijn blauw van kleur en mogen niet anders gebruikt worden. Afbeelding 3 laat gebruik zien (opstoppen) hemostatische gazen. Duidelijk te zien dat deze in de wond ingebracht moeten worden.

Flowchart.

In de afbeelding hierboven wordt op de een kaart beschreven "wat je moet weten om een bloeding uit een wond te stoppen". Op de volgende afbeeldingen weergegeven de werkwijze: "direct druk op de wond – wond opstoppen of aanleggen tourniquet".

Enkele hoofdpunten.

- tourniquet kan tenminste 2 uur veilig blijven zitten
- slachtoffer moet zo snel mogelijk naar het ziekenhuis

- schade door gebruik tourniquet weegt niet op tegen het risico op overlijden door verbloeding
- gebruik geen oefentourniquets in een echte situatie
- gebruik geen geïmproviseerde tourniquets!!

Tourniquet pijn.

- tourniquets veroorzaken pijn wanneer adequaat aangelegd, **leg dit uit** aan het slachtoffer
- PIJN betekend **niet** dat het tourniquet verkeerd is aangelegd
- PIJN betekend **niet** dat het tourniquet moet verwijderen
- na arriveren professionele hulp, krijgt slachtoffer pijn medicatie toegediend.

Veel gemaakte fouten.

- niet gebruiken of te lang wachten met het aanleggen van een tourniquet bij levensbedreigend bloedverlies
- niet voldoende strak aandraaien van het tourniquet om de bloeding te stoppen
- geen gebruik maken van een tweede tourniquet wanneer nodig > **eerste tourniquet mag niet verwijderd worden bij gebruik tweede tourniquet.**
- periodiek losmaken van het tourniquet > **onnodig bloedverlies, tourniquet niet losmaken!**

Een tourniquet mag alleen verwijderd of losgemaakt worden door een ambulance-verpleegkundige of arts.

Contact met bloed.

- **kans op besmetting is gering > gebruik handschoenen**
- **na aflossing door ambulancepersoneel:**
  - **grondig wassen met water en zeep: verwijder al het bloed**
  - **neem contact op met een (huis)arts**

Natuurlijk is hiermee niet alles besproken en zul je dit moeten beoefenen. In het nieuwe Oranje Kruis boekje 28^e druk en Leren en Doen 3^e druk is deze module ook opgenomen. Het komende jaar op de oefenavonden zullen wij onze leden opleiden en vaardig maken in het gebruik van het tourniquet en opstoppen van een wond. Ook is het raadzaam om een up-date eerste hulp boekwerk, waarbij onze voorkeur uitgaat naar Leren en Doen (3^e druk) van de NB EHBO. Buiten de prijs (€ 21,90) zijn er in dit boekwerk ook andere modules opgenomen en beschik je over een up-date over alles wat met eerste hulp te maken heeft. Wil je dit bestellen zie de Nieuwsbrief nr.10 oktober-2021.

Bij een hevige of ernstige bloeding blijft nog steeds het navolgende de werkwijze:

- **direct druk op de wond** > door eersthulpverlener of mogelijk door slachtoffer zelf,
- stop de bloeding niet > gebruik van een snelverband of kompresgaas en hydrofiële zwachtel
- blijft het doorbloeden > gebruik wonddrukverband > ideaal zwachtel + rolletje verband ivm extra druk op de wond.
- na direct druk op de wond > kan gebruik gemaakt worden van een zgn traumazwachtel

Reminder:

Bij ernstig slagaderlijke bloedingen kan een slachtoffer in 3-5 minuten verbloeden en overlijden.

Dus snel handelen heeft prioriteit > direct druk op de wond.

Kans op shock is zeer groot, zeker bij ernstig bloedverlies. "zie Dondersteentje-Weetje nr. 14, 1-8-2021".

Volgorde Eerste Hulp (vlgs 28^e druk Oranje Kruis)

gevaar hulpverlener > ja > houd afstand bel 112.

NEE

gevaar slachtoffer > ja > gevaar weghalen > braken en rugligging > snel op de zij draaien

> of < slachtoffer verplaatsen > levensbedreigend bloedverlies > druk op de wond

NEE

beoordeel bewustzijn > bewusteloos < 112 / AED > beoordeel ademhaling

> niet normaal > normaal

> reanimatie > stabiele zijligging

> mogelijk wervelletsel > kinlift

NIET BEWUSTELOOS

beoordeel ademhaling > niet normaal > 112 > hoesten > rugslagen > buikstoten

> bewustzijnsverlies > reanimatie

NORMAAL

Levensbedreigende letsels en ziekten

JA > 112 > 112 bij beenbreuken, ontwrichting, open breuken, grote brandwonden

NEE > Huisarts(enpost) > spoelen, koelen, verbinden, ondersteunen

Tot op de lesavonden,
René Suppers

Bron tekst: Stop de bloeding red een leven